

Mafya filmleri, çocukları evden kaçırıyor

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı'nın hazırladığı "2007 Kayıp Çocuklar Raporu" Türkiye'de en fazla kayıp çocuğun İstanbul'da olduğunu ortaya çıkardı. Türkiye'de geçen yıl toplam 7 bin 138 çocuk kaybolurken, bunların 833'ü hala bulunamadı. Kayıp çocukların 253'ü ise İstanbul'dan oldu. Rapora göre Sinop ve Tunceli'de ise hiç çocuk kaybolmadı.

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı'nın "2007 Kayıp Çocuklar Raporu"nu açıkladı. Raporun oluşturulmasında 850 İlçe İnsan Hakları Kurulu (İHK) tarafından oluşturulan bir komisyon ilçe raporunu hazırlamış, sonra bu raporlar, 81 İl İnsan Hakları Kurulu tarafından değerlendirildi. Başkanlık, medyadaki "kayıp çocuk" haberleri üzerine 17 Aralık 2007 tarihinde harekete geçerek raporu hazırlamaya başlarken Kayıp Çocuklar Raporu 6 aylık bir çalışma sonucunda hazırlandı.

Raporda, 0-18 yaş arası çocukların dünya nüfusunun yansın oluşturduğuna değinilirken, bunların önemli bir kısmının şiddete maruz kaldığı ve evden kaçmalarının yanı sıra kaçırılma tehlikesinde olduğuna dikkat çekildi. Rapora göre, Türkiye'de 2007 yılında kamu birimlerine 7 bin 183 kayıp çocuk bildirimleri gelirken, yapılan çalışmalarla bunlardan 6 bin 350'si bulundu ve 2007 yılı sonu itibarıyla hala 833 kayıp çocuk bulunuyor. Raporda, kayıp çocukların çocukların ve organize suç örgütlerinin ikna ederek kaçtığı "kayıt dışı" çocukların, daha sonra sorun olarak ortaya çıkabileceğine işaret edildi.

İSTANBUL'DA KAYBOLAN HİÇBİR ÇOCUK BULUNAMADI

Rapora göre en fazla kayıp çocuk bildirimini bin 6 kayıp başvurusu ile Ankara'da oldu. Ankara'yı 642 kayıp çocuk ile İzmir, 439 kayıp çocuk ile Bursa izledi. Ankara'da 30, İzmir'de 15, Bursa'da ise 42 çocuk hala bulunamadı. Türkiye'nin en kalabalık şehri İstanbul'da kaybolan çocuklar sırı kadem basıyor. İstanbul'da toplam kaç çocuğun kaybolduğu ve bununla ilgili kaç şikayet geldiği bilinmezken, 253 çocuğun kayıp olduğu açıklandı. Rapora göre Sinop ve Tunceli'de ise hiç kayıp çocuk bildirimleri yapılmadı.

Rapora göre aranan çocuk sayısı itibarıyla İstanbul 253 çocuk ile birinci, Balıkesir 47 çocuk ile ikinci, Bursa 42 çocuk ile üçüncü, Ankara ise 30 çocuk ile dördüncü sırada.

EN FAZLA KAYIP MARMARA BÖLGESİNDE

Rapora göre, Kayıp çocuk sayısının bölgelere göre sıralamasında birinci sırayı 434 kayıp çocuk ile Marmara Bölgesi alıyor. Bunu 92 çocukla İç Anadolu Bölgesi, 83 çocukla Güneydoğu Anadolu Bölgesi, 68 çocukla Karadeniz Bölgesi, 56 çocukla Ege Bölgesi, 52 çocukla Doğu Anadolu Bölgesi, 48 çocukla ise Akdeniz Bölgesi izledi.

Kayıp çocuk Sayısının bölge nüfusuna oranına göre ise kayıp çocuk sayısının düşük olduğu illerin sondan başa doğru Akdeniz, Ege, İç Anadolu ve Karadeniz Bölgeleri oldu. Raporda, Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu ve Marmara Bölgeleri ise sorunlu iller olarak gösterildi.

KAYIP ÇOCUKLAR'IN KAYBOLMA SEBEPLERİ

Rapora göre çocukların kaybolma nedenleri ise şöyle:

- "Erken evlilikler nedeniyle özellikle kız çocuklarının biyo-psiko ve sosyal gelişiminin tamamlanmamış olması ve bununla beraber çocuk sahibi olması, bireyin yaşam evrelerini sağlıklı geçirip sağlıklı bir kişilik yapısı geliştirmesine ve yaşam olaylarına çözümleyici yaklaşımını engeller niteliktedir. Kendi ergenlik sorunlarını halletmeden önce anne baba olan bu ailelerin çocukları sorunlu olabilmektedir.

- Ailede şiddetli geçimsizlik, işsizlik, yoksulluk, şiddet, eğitimsizlik gibi olumsuzluklar öncelikle çocukları etkilemekte ve bu çocuklar kendi ayaklarının üzerinde durabilecek yaşa geldikleri zaman sıkıcı aile ortamından, dayaktan, kötü muameleden ve sefaletten kurtulma hayallerine kapılmakta, çareyi dışarda aramaktadırlar.

ÇOCUK SAYISININ FAZLA OLMASI ÇOCUK KAYBOLMA NEDENİ

- Ailedeki çocuk sayısının, ailenin refah düzeyine oranla aşırı fazla olması nedeniyle çocukların duygusal, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılanamıyor olması çocukları her türlü ihmal ve istismara açık hale getirmektedir. Ailenin çocuklarını yeterli derecede takip edip sorunlarını paylaşamaması, iletişim eksikliği, ailesinden ilgi göremeyen çocukların çabuk kandırılmaya müsait oluşu "kayıp çocuk" gibi bir felakete sonuçlanabilir.

- Bilinçsiz çocuk yetiştirme, aile tutumuyla yetiştirilen ve gelişim dönemlerine uygun sorumluluklar verilerek yaşam becerisi geliştirilmeyip problemlerin çözümünde gerçekçi beceriler kazanılmasına yaradıcı olmayan çocuklar iyi modellerden yoksun kalmaktadırlar.

- Çocuğun evden kaçma sebebinin genellikle parçalanmış aile ortamından kaynaklandığı, çocuğun anne ve babasının boşanmalarını kabullenememesi, evde üvey anne, üvey baba veya üvey kardeş ile birlikte yaşamada sorunlarla karşılaşması çocuğun sıcak aile ortamından, sevgiden ve şefkatten mahrum olmalarına yol açmakta, evden kaçmayı çözüm olarak görmelerine vesile olmaktadır.

- Çocukların kendi istekleri ile evden ayrılması; çocuğun kişilik özellikleri, arkadaş ortamı, okuldaki başarısızlık, aile baskısı, anne baba ayrılığı, aile büyüklerinin (dede, nine) yanında yaşama, başkalarının hayatına özenme, macera hevesi, büyükşehir cazibesi, para kazanma arzusu, güvensizlik gibi nedenlerden doğmaktadır.

ERGENLİK DÖNEMİNE DİKKAT

- Ergenlik problemleri çocuğu sokağa iten bir başka nedendir. Bu dönemde yaşanan hızlı fiziksel, duygusal ve bilişsel gelişimler sonucunda çocukların aile, çevre ve arkadaş gruplarıyla uyumsuzlukları görülmektedir. Aile içindeki kuşak çatışmaları, kardeş kıskançlıkları, eksik ve yanlış cinsel bilgilendirmeler ile eneset ve taciz olayları da çocuğu kaçmaya yönelten diğer nedenler arasındadır.

- Kötü arkadaş etkisi, ailelerin çocuklarının arkadaş gruplarını iyi analiz edememesi ve karne korkusu-dersterde başarısızlık da önemli bir etken sayılabilir.

- Zekâ özürlü bulunan ve akıl sağlığı normal seviyede olmayan çocuklar da bu sorunları nedeniyle kaybolmaktadırlar.

- Ailenin maddi durumunun iyi olmaması ve kırsal alandan göç sebebiyle dar gelirli ailelerin çocuklarının uyum sorunu çekmesi, gençlere yönelik iş sahasının bulunmaması da önemli bir etkidir.

- Kaçınılmalar nedeniyle kaybolmalar. (Evlence vaadiyle, fuhuş amacıyla, organ ticareti maksadıyla, uyuşturucu işinde kullanmak için, ideolojik nedenlerle, terör örgütlerince, evlat edinmek ve dilendirmek vb.).

- Yuva ve yurtlarda korunma ve bakım altına alınan çocuklardan aile ve yakınları tarafından ihmal ve istismara maruz kalmış olanların, ihmal ve istismar edilme derecelerine göre kısa sürede rehabilitasyonlarının mümkün olamaması, kuruluşa geldiklerinde de benzer davranışları yinelemeleri; kurum bakımını reddetme- kabullenememe, kurum kurallarına ve kurallı yaşama uyum sağlayamama, yurt ve yuvalarda çocuğun ailesine ve yakınlarına duyduğu özlem.

- Kaza ve doğal afetler nedeniyle kaybolmalar.

MAGAZİN PROGRAMLARI VE MAFYA FİMLERİ ÇOCUKLARI KAÇIRIYOR

- Aile içinde izlenen TV programları (magazın, bazı diziler, polisiye, mafya filmleri) yoğun şekilde takip edildiğinde çocukların bu konulara özentili duymaları neticesi evlerinden kaçmaları. Olumsuz TV programları evde özellikle çocukların yanında izlenmemelidir.

- Günümüzde bilgiye ulaşmamızı kolaylaştıracak en önemli araçlardan biri olan internet'in bilinçsiz kullanımı çocuğun evden kaçma sebepleri arasında sayılmaktadır. İnternetin bilinçsiz kullanımının, özellikle çocuk ve gençler üzerinde zararlı etkilerinin olduğu ve fiziksel, sosyal ve psikolojik sorunlara yol açtığı bilinmektedir.

- Cinayet veya terör suçları işleyenlerin bu işi yapmalarındaki temel etken, bu çocukların, ailelerine veya topluma -genelde- başkaldıran kişiler olmasıdır. Bu tür kişilerin -genelde- yoksul ailelerden çıkması tesadüf değildir. Katı baba otoritesi altında, tüm kapıları kendisine kapalı olduğunu gören bir çocuk, kendisini kanıtlamak için suç örgütlerine, terör gruplarına girebilmekte, burada yeni bir statü kazanmakta, bir dava uğruna kanştığı bu eylemlerden suçluluk hissi duymamaktadır.

- Aslında suç işleyen çocuk yoktur, suça itilen çocuk vardır. Gördüğü sevgisizlik, katı tutum, toplumdaki dışlanma, okulda itilme gibi nedenler çocuğu kaçmaya ve toplumdaki dışlanmaya itebilir.

- Suç işleyen bir çocuk iki kez cezalandırılır; kendi oluşturmadığı koşulların kurbanı olduğu için zaten yeterince cezalandırılmıştır. Ayrıca suçlu damgası vurulup toplum dışına itildiği için ikinci kez cezalandırılmaktadır."

MACERA ARAYAN ÇOCUK KAÇIYOR

Raporda, 2007 yılı sonu itibarıyla aranmakta olan kayıp çocuk sayısının 833 olduğu, Emniyet Genel Müdürlüğü rakamlarına göre ise bu rakamın bin 446 olduğu belirtildi. Raporda başka araştırmalara atıfta bulunularak kaybolan çocukların yüzde 18'inin macera arayışı, yüzde 17'sinin iş arama, yüzde 15'inin aile içi şiddet, yüzde 14'ünün ailenin psikolojik baskısı, yüzde 10'unun üvey anne- baba ilişkileri, yüzde 9'unun ise çocuğa yönelik şiddet nedeni ile evden kaçma davranışında bulunduğu bildirildi.